

ЗАЛУЧЕННЯ PhD СТУДЕНТІВ ДО ВИВЧЕННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ ЗА АКАДЕМІЧНИМ СПРЯМУВАННЯМ ЧЕРЕЗ РОЗВИТОК АГЕНТИВНОСТІ

Залучення студентів у процес навчання – це багатовимірне поняття, яке, як правило, включає поведінкові, емоційні, когнітивні та агентивні компоненти

[1,2,3,6]. Кожен вимір містить індикатори залучення та роз'єднання, які студенти відчувають безперервно у процесі навчання [5].

Представлене дослідження керується наступним ствердженням: залучення PhD студентів – це енергія та зусилля, які вони застосовують у своїй навчальній та науковій сферах, ці зусилля можна спостерігати за кількістю вимірюваних освітньо-наукових, поведінкових, когнітивних чи афективних показників у безперервному режимі, що формується під впливом цілого ряду структурних та внутрішніх впливів, включаючи чотири складові:

- складова агентивності здобувача ступеня Доктор філософії (1);
- складова взаємодії відносин «PhD студент – викладач» (2);
- складова навчальної та наукової діяльності (3);
- складова навчального середовища (4).

На думку Ван Лієра (2008), успішне вивчення мови залежить насамперед від діяльності та ініціативи здобувача освіти. Ні значна кількість годин, ні чудовий викладацький матеріал не в змозі перетворитися магічним чином в знання мови, якщо здобувач сам не докладе певних зусиль для її вивчення. Те, що здобувач освіти робить для того, щоб навчитися, відображає поняття «агентивність». Студента можна розглядати як агента, який ініціює своє навчання, бере участь і виконує дії націлені на досягнення результату [7].

Мета цього дослідження розглянути проблему залучення до вивчення англійської мови за академічним спрямуванням через розвиток та підвищення рівня агентивності в процесі навчання здобувачів вищої освіти ступеня доктора філософії.

Для отримання більш поглибленого уявлення про використання викладацьких технік в сфері змішаного навчання PhD студентів та для досягнення вищезазначеної мети можуть бути сформульовані наступні **завдання** дослідження:

- дослідити взаємозв'язок між поняттями «автономія» та «агентивність» здобувача вищої освіти;
- розробити та порівняти техніки залучення з використанням високого та

низького рівня агентивності PhD студентів;

- розробити опитний лист для викладачів що відображує ступінь агентивності, яку вони пропонують здобувачам третього (освітньо-наукового) рівня.

Відокремлюючи поняття «автономія» та «агентивність», зазначимо, що у всіх поняттях пов'язаних з автономією та самоосвітою лежить агентивність (англ. 'agency'), тобто фундаментальне переконання, що поведінка людини може змінити ситуацію. Таким чином, можна сказати, що всі інші важливі концепції – це репрезентація поняття агентивність. Іншу відповідь надається Намгангом, який зазначив, що в той час як автономія «зосереджена насамперед на незалежності особистості та вільному вибору стосовно її дій... , агентивність передбачає багатовимірні властивості, які включають внутрішньо-особистісні фактори та навколишнє оточення» [4].

Результати та їх обговорення. Спосіб організації діяльності PhD студентів має вирішальне значення для забезпечення та розвитку агентивності. Нами було розроблено та порівняно декілька технік залучення з використанням різних рівнів агентивності PhD студентів. В подальшому успішні техніки було впроваджено у курс «Академічне письмо з іноземної мови (англійської).

Техніка 1. Низький рівень агентивності: лише викладач викладає. Високий рівень агентивності: PhD студенти навчають один одного так само як і викладача. Наприклад: PhD студент читає мікролекцію (не довше ніж 5-7 хвилин) чи робить презентацію в форматі Power Point, що присвячена нескладній темі з професійної дисципліни. Таким чином, здобувачі поглиблюють своє навчання та втілюють агентивність шляхом самовираження, тобто демонструючи свої професійні та викладацькі навички.

Техніка 2. Низький рівень агентивності: лише викладач надає відгук стосовно роботи PhD студентів. Високий рівень агентивності: PhD студенти не лише надають відгук один одному, але й вибирають різні способи надання відгуку їх одногрупнику: письмовий чи усний, виправлення в анотації до статті чи в тексті наукової статті, у вигляді електронного листа, як аудіозапис чи консультація вічна-віч. Важливо підкреслити, що в цьому випадку викладачі не відмовляються від будь-яких із своїх обов'язків, а навпаки підтримують та допомагають у розвиненні навичок, де на думку PhD студента є проблеми. З цією метою викладач може запропонувати написати відгук на саме завдання та свою власну викладацьку діяльність, ставлячи наступні питання: *What were the most challenging parts of this assignment for you to complete? What section are you most proud of on this assignment? Where would you like me to focus my attention? Is there a section of the paper that you feel is particularly weak? How can I help you improve as a writer?* (Які складові цього завдання Вам було найскладніше виконати? Яким розділом ви найбільше пишаєтесь у цьому завданні? На якій проблемі б Ви хотіли, щоб я

зосередив свою увагу? Чи є розділ Вашої статті, який Вам здається особливо слабким? Як я можу допомогти вдосконалити Ваші навички у ролі письменника-дослідника?)

Техніка 3. Низький рівень агентивності: лише викладачі визначають мету та завдання курсу та заняття. Високий рівень агентивності: PhD студентам пропонується ставити змістовні особисті цілі у партнерстві зі своїми викладачами. Наприклад, на першому занятті викладачі просять PhD студентів відповісти на такі питання, як: *Якою з чотирьох основних навичок (читання, писання, говоріння, слухання) в академічній англійській мові Ви володієте краще за інші? Як ви розвиваєте цю навичку та інші? Що Ви хотіли б покращити? Що заважає Вам покращити рівень володіння вищезазначеними навичками, і як Ви можете змінити ситуацію?* На початковому етапі PhD студенти можуть не знати, якими мають бути цілі на початку навчання курсу «Академічне письмо іноземною (англійською) мовою» або як їх викласти англійською мовою, але вони будуть спроможні сформулювати свою мету та переглянути її у процесі навчання.

Техніка 4. Низький рівень агентивності: зміст кожного уроку впливає з навчальної/робочої програми та підручника. Високий рівень агентивності: PhD студенти створюють власний контент. Наприклад, PhD студент приносить анотацію до своєї майбутньої статті і група допомагає поліпшити її зміст. PhD студенти роблять аудіо або відео запис презентації завдань, методів чи попередніх результатів свого дослідження, а пізніше однокласники переглядають запис і складають список невідомих академічних слів та виразів. Навчальна/робоча програма та підручник важливі, але зміст також має визначатися тим, що вважається здобувачами ступеня Доктор філософії важливими для їхнього дослідження, презентації його результатів і, в цілому, для становлення їх як дослідників.

Техніка 5. Низький рівень агентивності: види діяльності в аудиторії або онлайн строго обмежені планом уроку. Високий рівень агентивності: різні академічні теми та проблеми відкриті для обговорення і в процесі обговорення можуть з'являтися питання для нової дискусії. Наприклад, іноді викладач або PhD студент зачіпає актуальне питання і організовує дискусію, надаючи рівний час для висловлювання поглядів кожному з бажаючих висловитися. PhD студенти можуть бути розділені на невеликі підгрупи для знаходження рішень тієї чи іншої проблеми, як наприклад: *«Якої шкоди завдає плагіат міжнародній науковій спільноті?»*

Техніка 6. Низький рівень агентивності: PhD студенти відтворюють академічну мову, яку використовує викладач. Високий рівень агентивності: PhD студенти розвивають здатність адаптувати мову, яку вони вивчають до контексту або обставин, що створилися у даний момент комунікації. Наприклад, студенти

читають дві статті з однієї галузі знань з подібними темами досліджень або дві різні статті з суміжних галузей, а потім порівнюють різне використання мови і роблять висновок про те чому вони навчилися. Успішна адаптивна поведінка передбачає здатність сприймати зміни у використанні мови та реагувати на нові контексти та умови.

Висновки. Розвинення агентивності PhD студента має вирішальне значення для дослідницького і викладацького зросту. PhD студенти з почуттям власної агентивності демонструють значний рівень залучення і спроможність інвестувати свої зусилля та енергію у вивчення англійської мови, зокрема її академічного жанру, що розширює їх дослідницькі можливості і посилює мотивацію.

Література

1. Chiu, T. K. F. (2021a). Applying the Self-determination theory (SDT) to explain student engagement in online learning during the COVID-19 pandemic. *Journal of Research on Technology in Education*, 4, 1–17. <https://doi.org/10.1080/15391523.2021.1891998>
2. Chiu, T. K. F. (2021b). Student engagement in K-12 online learning amid COVID-19: A qualitative approach from a self-determination theory perspective. *Interactive learning environments*. <https://doi.org/10.1080/10494820.2021.1926289>
3. Fredricks, J. A. (2011). Engagement in school and out-of-school contexts: A multidimensional view of engagement. *Theory Into Practice*, 50(4), 327–335. <https://doi.org/10.1080/00405841.2011.607401>
4. Namgung, W., Moate, J., & Ruohotie-Lyhty, M. (2020). Investigating the professional agency of secondary school English teachers in South Korea. *Asian-Pacific Journal of Second and Foreign Language Education*, 5, Article 5. <https://doi.org/10.1186/s40862-020-00083-1>
5. Pyan, R. M., & Deci, E. L. (2020). Intrinsic and extrinsic motivation from a self-determination theory perspective: Definitions, theory, practices, and future directions. *Contemporary Educational Psychology*, 61, 101860. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2020.101860>
6. Reeve, J., & Tseng, C. M. (2011). Agency as a fourth aspect of students' engagement during learning activities. *Contemporary Educational Psychology*, 36(4), pp. 257–267. <https://doi.org/10.1016/j.cedpsych.2011.05.002>
7. Van Lier, L. (2010). The ecology of language learning: Practice to theory, theory to practice. *Procedia – Social and Behavioral Sciences*, V.3, pp. 2–6. <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2010.07.005>